Addenda ad vol. II

post p. 13,27:
cacosyntheton (catosintetos), -i *n.* (κακοσύνθετον) *t. t. gramm. et rhet. i. quod male collocatum est, compositio vitiosa — schlechte, fehlerhafte Verbindung (der Wörter; de re v. Lausberg, Rhetorik § 1072):* Conr. Mur. summ. p. 61,2 sunt ista *(sc. vitia)*: catosintetos, catemphatos, acyrologia.

post p. 54,65:
calathoides (chalocoydes) *adi.* (καλαθοειδής) *formam cophini praebens — korbförmig:* Albert. M. nat. bon. 188 a philosophis tres umbrarum species ... distinguuntur, scilicet cylindroides, -es (chalocoydes *AR*) et conoides; ... si corpus obscurum maius sit quam lumen, tunc umbra generata dicitur -es (chalocoydes *AR*), quia 'calathos' graece est figura a parvo et stricto crescens in latum *eqs.*

post p. 64,60:
***calcionarius,** -i *m.* (2. calx) *?calcarius — ?Kalkbrenner:* Vita Wilh. II (DtArch. 58. 2002. p. 515; s. XII.$^{\mathrm{med.}}$) necnon, cui dedecus fuerat clibanum caminumque appetere, clibanarius atque -us non erubuit esse.

post p. 75,22:
calidatio, -onis *f.* *actio calidiorem reddendi — das Erwärmen:* Albert. M. gener. 2,1,5 p. 180,65 secundum Graecos, in quibus forte sunt nomina verbalia sicut calefactio et frigefactio ..., vel ut meliora fingantur nomina, -o (calitio, calefactio *var. l.*) et frigidatio.

post p. 78,57:
caligare, -is *n.* *tibiale — Beinkleid, Strumpf:* Carm. Bur. 220^{a},9,4 parum sibi *(sc. clerico parco)* fuerat ... pallium in iuppam mutare, si non tandem faceret iuppam -e.

post p. 95,50:
calumniatrix (-mpn-), -icis *f.* *mulier calumniosa — verleumderische, gehässige Frau (usu attrib.):* Conr. Mur. summ. p. 160,3 mulier deridenda ... poterit nominari: ... contagiosa, calump-x, convitiatrix.

post p. 139,43:
***can,** canis *m.* *(de etymologia v. vol. II. p. 48,55) princeps, caganus — Herrscher, Khan (in iunctura* magnus can *['Großkhan']):* Annal. Plac. a. 1271 p. 553,38 unam ... filiam eius naturalem dare debet *(sc. Alfonsus X. rex Castellae)* magno -i *(i. Kublai Khan)*, imperatori Tartarorum. *cf.* caganus, *canesius.

post p. 152,11:
***cancrifer,** -era, -erum. *signo cancri praeditus, subiectus — mit dem Zeichen des Krebses versehen, im Zeichen des Krebses stehend, 'krebstragend':* Thietm. epitaph. 11 (DtArch. 72. 2016. p. 89) idus -i ... Iulii.

post p. 155,29:
***candelator,** -oris *m.* *candelabrum, lychnuchus — Kerzenhalter, Leuchter:* Consuet. Trev. 60 ut ... accipiat eum *(calicem)* ⟨unus⟩ ex maioribus pueris cum facitergio, et teneatur inter thuribulum et -es e regione altaris, dum evangelium legatur *(v. notam ed.)*.

post p. 185,52:
cantabricius, -a, -um. *ex cantabro, furfure coctus — aus Kleie bereitet, Kleie-:* Petr. Dam. epist. 50 p.102,3 corripui adhulescentem nostrum ..., quia -i panis quadra vivebat in die.

post p. 191,16:
***cantilenalis,** -e. *ad cantilenam, musicam pertinens — das Singen, die Musik betreffend:* Christ. Stab. Matth. 1 l. 131 ipsam phisicam diviserunt sapientes in quatuor virtutes, hoc est in arithmeticam et geometricam et musicam atque astronomiam; dicuntur autem latine numeralis, mensuralis, -is, sideralis.

post p. 191,20:
***cantiloquus,** -a, -um. *qui per cantum loquitur — sich durch Gesang ausdrückend, in Liedern sprechend:* Paulin. Aquil. c. Fel. 1,18 -us David propheta *(cf. D. Norberg, L'œuvre poétique de Paulin d'Aquilée. 1979. p. 22)*.

post p. 195,17:
***cantorius,** -a, -um. *qui ad cantorem spectat — Sänger-:* Conr. Mur. lib. ordin. 65 subdiaconus osculum pacis a sacerdote receptum diacono mediante soli cantori ... offert ad locum -e stationis.

post p. 198,61:
capabilis
adv. ***capabiliter.** *modo capabili — fasslich, verständlich:* Paulin. Aquil. c. Fel. 1,31 l. 19 ignorans alia ex aliis collegere et vim dicti, quam ex uno non vales conpraehendere, ex plurimis queas conlatis simillimis -r experiri.

post p. 204,70:
***capellanis,** -is *m.* (*cf.* 1. *capellanus) *de presbytero i. q. capellanus q. d., plebanus — Kap(el)lan, Geistlicher, Seelsorger:* Acta reg. Burgund. 30 (a. 946) ut quendam -em (capellanum *var. l.*) ... illi *(sc. capellae)* concederemus.

post p. 218,42:
2. capio, -onis *f.* *actio capiendi — Besitzergreifung:* Paulin. Aquil. c. Fel. 3,18 l. 33 ne sit fides mortua sine -is effectu.

post p. 229,20:
3. *capito, -atum, -are. *decapitare — köpfen:* Acta civ. Rost. B I 3,115 p. 84 (c. 1258/60) hii *(sc. fratres et filii eorum)* IV fuerunt -ti.

post p. 236,6:
***capnosus** (capin-, caprin-), -a, -um. (καπνός) *vaporosus — voll Dunstes:* Constant. Afric. coit. 10,3 cui habundat fumus acutus (capi-us *bc*, capri-us *ed. princ.; v. notas ed. p. 127*). Wilh. Salic. chirurg. 2,7 p. 331^{F} in expulsione fumorum capi-orum. *al.*

post p. 307,2:
***carptorius,** -a, -um. *calumniosus, mordax — verleumderisch, beißend:* Petr. Dam. epist. 28 p. 252,6 cesset satiricorum vulgus suos clarnos -e detractationis amaris dapibus onerare.

post p. 309,3:
***carraticum,** -i *n.* *praestatio vecturae — Fuhr-, Spanndienst:* Dipl. Frid. I. 316^{a} p. 494,8 quatenus allodium ... in nullo regni nostri loco fotrum ... persolvat neque ullam angariam ... debeat neque -um. *cf.* *carrada, *carrigium.

post p. 311,18:
***carroperarius** (caro-), -a, -um. *ad vecturam, carroperam q. d. obligatus — zu Fuhr-, Spanndienst verpflichtet:* Registr. Foss. I 1 habet in Varena mansos caro-os XXXVII ..., et manent ibi inter mansos caro-os et manoperarios et ospicia homines CXXI; solvunt mansi -i in tertio anno unusquisque solidos V ..., arant ad ivernaticum unusquisque perticas IIII (*sim.*

[Pörnbacher]

2. 3. 5. 6).

post p. 332,49:

***Castalidus,** -a, um. *Castalis, musaeus, poeticus — kastalisch, Musen-, dichterisch:* Alcuin. carm. 4,26 -o portas plectro pulsare memento *(sc. chartula).*

post p. 332,57:

Castalius, -a, um. *Castalis, musaeus, poeticus — kastalisch, Musen-, dichterisch:* Alcuin. carm. 7,20 lege … -a Pitheo seu carmine ludit *fistula.*

post p. 350,8:

***castuosus,** -a, -um. (castus; *de formatione v. Stotz, Handb. 2/VI § 81.8*) *purus, pudicus — rein, unberührt:* Paulin. Aquil. carm. II 15,1 -o … vultu.

post p. 362,4:

***cataplasmatio,** -onis *f. fomentum — Umschlag:* Thadd. Florent. cons. 134,7 aromatum -o vel calefactio … utilis est.

***cataplasmatis,** -idis *f. fomentum — Umschlag:* Fragm. mul. III 77 -em facis.

*post **catatumba** p. 366,12:*

***catatyposis** (catha-) *subst. f.* (κατα- *et* τύπωσις) *nominatio per patronymicum vel nomen matronomicum facta — Nennung (einer Person) mittels des Namens des Vaters oder der Mutter (cf. W. M. Purcell, Ars poetriae. 1996. p. 48):* Conr. Mur. nov. grec. 3,405 persone cath-is est descriptio quedam (*cf. ind. s. v.* cathatyposis). summ. p. 61,12 subscripte figure ad bonitatem epistolaris dictaminis … nichil operantur, … quia faciunt … intellectus obscuritatem, scilicet … cosmagrafia, cath-is, ebasis.

post p. 373,46:

***catharismus** (kata-, cata-), -i *m.* (καθαρισμός) *purgatio — Reinigung, Sühne:* Carm. de gener. Christi 213 baptismus, sordis nostrę cata-us (gloss.: id est purgacio; kata-us, id est mundus).

post p. 385,13:

catuligenus, -a, -um. *qui catulos gignit — Junge gebärend:* Rup. Tuit. trin. 1,1932 viventium … sive motabilium alia per fetum veniunt, id est -a sunt …, alia per ovum veniunt. *Pörnbacher*

post p. 389,60:

caudica (scand(e)a), -ae *f. alveus, linter — Kanu, Kahn:* Conr. Mur. nov. grec. 8,421 portemia seu calonis seu quadriremis, scandea (scanda *var. l.*), musculus; ac a littore seu trabe dicta *eqs. (ex Eberh. Bethun. grec. 10,10* -a [-dea, scandea *var. l.*]. *spectat ad. Isid. orig. 19,1,27). Leithe-Jasper*

post p. 399,29:

caumaliter *adv. modo aestus, velut cauma — in Form von Hitze, als Wärme:* Ps. Beda mund. const. 1,142 alii dicunt athomos humoris vaporaliter ascendere et ignium -r descendere.

*post **causiticus** p. 412,70:*

***causitorius,** -a, -um. (causa; *de formatione v. Stotz, Handb. 2/VI § 80.2*) *incusans — anklagend:* Gloss. psalt. Lunaelac. 42,2 ideoma scripturae quasi -a voce sub intentione predicandi calamitatem indicat *(v. notam ed.).*

post p. 417,25:

***cauteriatio,** -onis *f. t. t. chirurg. i. q. actio cauterizandi — Behandlung mit dem Brenneisen, 'Kauterisation':* Consuet. Rod. 245 gravis medicina, ut est potionis, -is, incisionis alicuius. *cf.* *cauterizatio.

post p. 443,59:

***celsor,** -oris *m.* (celsus, *cf.* ?celsuris; *v. ThLL. s. v.*) *celsitas — Höhe:* Form. Salisb. II 3,14 -e subruente poli *(v. comm. ed. p. 21).*

post p. 465,15:

centifidus, -a, -um. *in centum partes fissus, centuplex — hundertfältig, -fach:* Ruotg. Brun. 3 -a Sclavorum rabies barbarorum.

*post **centofolius** p. 466,47:*

centon *subst. neuma quaedam — eine Neume (cf. LexMusLat. I. p. 459):* Tab. neum. B 8 p. 52 -n, gradatus, atticus, astus.

post p. 480,25:

***cereo,** -are. *t. t. alch. i. q. in massam cerae similem coniungere — zu einer wachsähnlichen Masse verbinden (usu medial.):* Alleg. sapient. 15 p. 475^{b},23 volens … ea *(elementa)* -ari, ut in ea acetum ingrediatur, pone super quaslibet c dragmam unam de ixir. *cf.* *cerefacio.

post p. 506,4:

***cesta,** -ae *f.* (*?* caestus, cestus) *amentum — (Schuh-)Riemen:* Liber tram. 145 -a calige cum fuerit assuta, debet esse tam longa, quo possit intra pugnum fieri constricta.

post p. 533,19:

***cherubinus,** -a, -um. *ad Cherubin pertinens — cherubinisch, Cherubs-:* Eberh. Heist. Betel 141 de duobus Cherubin stantibus in aditu *(sc. templi)*: eximie geminis penetrale domus -is formis ornatur. 145 sistit legalis -is archa sub alis.

*post ***chimicus** p. 534,42:*

***chimina** (ki-, kimna, -mea, -ia), -ae *f.* (*arab.* qinnina) *ampulla (ad destillationem apta) — (für die Destillation geeignete) Flasche, Phiole:* Geber. summ. 45 p. 403 quod *(vas)* vocatur descensorium vel -a (k-a, kimna, -ea, -ia *var. l.*). 46 p. 408 quedam *(destillatio)* est … per descensum -e (kimie, in -iam, in k-am *var. l.; v. p. 698 adn. 98*).

post p. 535,11:

***chirographicus** (cyr-), -a, -um. *t. t. publ. et iur. i. q. ad chirographum pertinens — chirographisch (iunctura* auctoritas -a *i. q. chirographum q. d. — Chirograph, Teilurkunde, Kerb-, Spaltzettel ; de re v. p. 537,4sqq. et L. Scherr et al., Brief und Siegel. 2020. p. 140sqq.):* Chart. Hamel. 13 (ed. O. Meinardus. 1887. p. 8,37; a. 1215) cy-e auctoritatis antidotum obiecit *(sc. providentia modernorum oblivioni).*

post p. 539,59:

***chirurgium** (si-, cyr-, cysu-), -i *n. instrumentum ad operationem faciendam aptum — (Operations-)Instrument (in imag.):* Petr. Dam. epist. 3 p. 108,1 saluti monachorum pastoralis oculus vester *(sc. archiepiscopi)* invigilat et occulta diu vulnera in lucem producere et disciplinae cy-o (sirurgio, cysurgio *var. l.*) secare non cessat.

post p. 547,59:

chorographia (cyr-, -afia), -ae *f.* (χωρογραφία) *descriptio terrarum — Länderbeschreibung, 'Chorographie':* Conr. Mur. summ. p. 61,11 subscripte figure … faciunt … materie prolixitatem …, scilicet … typografia, cy-fia, cosmagrafia.

post p. 564,63:

***cibifico,** -are. *ad vescendum aptum facere — essbar, zu Speise machen:* Alleg. sapient. 27 p. 477^{b},19 o prophetissa *(i. Myriam)*, audivi *(sc. Aaron)* … multoties de te, quod -as cineras vel gummas.

post p. 576,30:

***cimetum** (cym-), -i *n.* (*theod. vet.* zymet; *v. Lexer, Mittelhochdt. Handwb. III p. 1123sq. s. v.* zinemîn) *gen. sg. -is: l. 53. cinnamum — Zimt:* Chart. Col. II 29 p. 34,23 (a. 1205/8) ut annuatim in vigilia sancti Martini quilibet eorum *(sc. hominum)* piperis duarum marcarum … et tantundem cy-i … nobis *(sc. archiepiscopo)* persolvat. p. 35,19 dabitur punt piperis et tantum -is sancto Martino.

post p. 577,33:

***cincinnulus,** -i *m.* (cincinnus; *cf. ital.* cincinnolo; *v. Battaglia, Dizionario. III. et Battisti-Alessio, Diz. etim. ital. II. s. v.* cincinno) *cirrus — (Haar-)Locke:* Tract. de cruc. effig. 23 sinistri crines, unus super fossam spatulae, duos -os habens in summo. 65 barba modica vi -os de sinistro.

post p. 590,5:

***circamundanus,** -a, um. *qui mundum complectitur — die Welt umfassend:* Albert. M. div. nom. 1,65 p. 42,1 immundanum *(sc. Deum)*, id est in mundo existentem, inquantum continet, '-um' (*cf. Dion. Ar. [PG 3,596*$^{B/C}$*]* περικόσμιον), inquantum excedit quasi ambiens contentum, 'supermundanum', inquantum non est proportionatus mundo. 4,66 p. 175,48 illuminat *lumen* omnes mentes angelicas tam supermundanas quam -as quam mundanas. 4,67 p. 176,20 nulla *(sc. mens angelica)* debet dici -a. 4,68 p. 177,50 has 'mentes -as' nominat; haec … praepositio 'circa' notat ambitum virtutis gubernantis universum. *cf.* *immundanus.

post p. 590,11:

[Pörnbacher]

***circarius,** -a, -um. (*cf.* 2. *circa, circare) *vagus, instabilis — schweifend, unstet:* CONR. MUR. summ. p. 160,3 mulier deridenda … poterit nominari … -a, crudelis, cupida.

post p. 597,39:

***circulatura,** -ae *f. forma circuli — Kreis(form), 'Zirkulatur':* FRANCO LEOD. circ. 5,101 cur potius quadratura circuli quam -a quadr⟨at⟩i dicatur.

post p. 602,2:

***circumaccipio,** -cepi, -ere. *in circuitu complecti — rings umfassen:* ALBERT. M. div. nom. 13,16 p. 441,58 'unum praeaccepit in se omnia' potentia, secundum quod est prius et principium, 'et -epit' (*ex interpr. lat. p. 435,80; cf. Dion. Ar. [PG 3,980^{B}]* περιείληφε), secundum quod circumterminat res potentia, non actu.

post p. 603,38:

***circumascribo,** -scriptum, -ere. *circum (de)scribere, delineare — ringsum zeichnen:* FRANCO LEOD. circ. 5,169 quae *(sc. summa)* est -ti continentia quadrati (*cf.* 5,164 circa gyrum circuli quadratum ascribe).

post p. 603,67:

***circumcedo,** -ere. *circumire, ambire — rings herumschreiten:* ALBERT. M. div. nom. 7,12 p. 346,13 'propter divinam sapientiam' … 'et' … 'animae' humanae 'habent rationale', id est rationalitatem, '-entes (*Dion. Ar. [PG 3,868^{B}]* περιπορευόμεναι) circa veritatem existentium diffusive'.

post p. 615,46:

***circumfloreo,** -ere. *undique florere, prosperare — ringsum gedeihen:* ALBERT. M. div. nom. 6,14 p. 336,35 'ex ipsa' *(causa omnium)* … 'vivificantur', quantum ad essentialia principia vitae, 'et -ent' (*Dion. Ar. [PG 3,857^{B}]* περιθάλπεται), quantum ad bene esse vitae …, 'et animalia omnia et plantae'.

post p. 625,15:

***circumpugnabilis,** -e. *qui expugnari, acquiri potest, ardenter desideratus — umkämpft, zu erkämpfen(d), heiß begehrt:* ALBERT. M. eth. I 818 p. 688,32 illi, qui dicunt, quod 'opprobriosum' est, quod aliquis maxime sit amator sui, dicunt, quod 'amator sui' est ille, 'qui tribuit sibi plus' de 'pecuniis et' huiusmodi bonis '-bus' (*cf. Arist. [p. 1168^{b},19]* περιμάχητά ἐστιν), id est pro quibus homines undique pugnant, quia 'multi' credunt ea esse 'optima'. *cf.* *compugnabilis *(add.)*.

circumpurgo, -are. *circum mundare — ringsum reinigen, säubern:* PAUL. AEGIN. cur. 261 ad digitorum ragadas: … oportet -are (*Paul. Aegin. [3,79,3]* περικαθαίρειν) et sic uti farmacis. 262 -ans (circa inpugnans *B*) superpone calcem cum oleo (*sim.* 266).

post p. 634,9:

***circumsuspendo,** -ere. *undique appendere (circum), circumvelare, in circuitu operire — ringsum aufhängen (um), rings verhüllen:* TRAD. Weihenst. 357^{a} p. 300,5 (a. 1116/17) hec est noticia paramentorum Sancti Stephani: … tria tapetia et duo dorsalia ad -endum chorum.

post p. 634,25:

circumteneo, -ere. *ambire, complecti — umgeben, umfangen:* ALFAN. premn. phys. 7,9 p. 76 aer nos -ens (*Nemes. [PG 40,641^{A}]* περιέχων). 28,15 p. 137 hepar … -et ventrem calefactione indigentem.

circumtermino, -are. *in circuitu determinare — ringsum abgrenzen:* ALBERT. M. div. nom. 13,16 p. 441,59 secundum quod -at *unum* res potentia, non actu.

adi. **circumterminans,** -antis. circumterminans *p. 634,26sqq.*

post ***citocervi*** *p. 650,16:*

***citola** (cyt-), -ae *f.* (*prov., francog. vet.* citole; *v. Tobler-Lommatsch, Altfr. Wb. II. p. 450 s. v.* citole; *cf. et Wartburg, Frz. etym. Wb. II/1. p. 717sq. s. v.* cithara) *lyra, fides — Laute, Gitarre:* LAMB. mus. quadr. p. 257^{b} si accipiatur corda alicuius instrumenti, utpote cythare, vielle vel cy-e. *fort. add. (ni subest forma vulgaris):* LAMB. mus. quadr. p. 253^{a} artificiale *(sc. instrumentum)* est ut … cythara, cy-e, psalterium et similia.

post p. 675,19:

***claratio,** -onis *f. actio limpidandi, clarificatio — Klärung:* PS. CALID. lap. p. 399 da … ei *(sc. tincturae)* aquam siccam et calidam et iugem cum forti -e.

post p. 677,52:

***claribous,** -a, um. (clarus *et* boare; -bous *fort. per analogiam ad* -sonus *sim. formatum; cf. Stotz, Handb. 2/VI § 147sqq.*) *voce clara boans — mit heller Stimme rufend:* VERS. cod. Brux. II 972 f. 13^{v} non sic -us cracitat Aurelius.

post p. 688,14:

clauditas, -atis *f. status claudi — das Hinken:* CONSUET. Rod. 33,18 cęteri infirmi podagra vel -e (claudicate *var. l.*) debiles ita, ut baculi sustentatione non queant carere.

post p. 694,13:

***clavigeratus,** -us *m. dignitas vel officium clavigeri, potestas clavium — Schlüsselamt, -gewalt:* MANEG. c. Wolfh. 17 p. 81,12 ipse Petrus divino testimonio beatus regni celorum -um suscepit.

post p. 720,53:

clibanarius, -i *m. qui clibanum calefacit — (Ofen-)Heizer:* VITA Wilh. II (DtArch. 58. 2002. p. 515; s. XII.$^{med.}$) necnon, cui dedecus fuerat clibanum caminumque appetere, -us atque calcionarius non erubuit esse *(v. notam ed.)*.

post p. 731,60:

***clucis** (culcis), -is *f.* (glocire; *v. H. Antony, MittellatJb. 16. 1981. p. 324*) *gallina glociens — Glucke, Lege-, Bruthenne:* COD. Lauresh. 3733 tradidit Theoda … caballos II, boves IIII … et culces X.

post p. 732,64:

clupea (clepea), -ae *f. piscis quidam — eine Fischart (v. ThLL. s. v.):* CARM. didasc. 682 scorpio cum clepea *(ex Plin. nat. 9,44)*.

post p. 737,4:

***coaccipio,** -ere. *simul accipere, comprehendere — zugleich annehmen, umfassen:* ALBERT. M. div. nom. 2,80 p. 94,11 'neque pars est neque totum', ideo, dico, 'est totum et pars' Deitas *(sc. Iesu)* 'sicut -ens' (*Dion. Ar. [PG 3,648^{C}]* συνειληφυῖα), id est simul accipiens, 'in seipsa omnem partem et totum' quantum ad id, quod est nobilitas in ipsis.

post p. 741,39:

***coadunabilis,** -e. *qui simul iungi potest — miteinander verbindbar, was sich verbinden lässt:* ALLEG. sapient. 8 p. 473^{a},25 omnis lapis, qui fit aquinus super ignem, … deinde spiritualis spiritualitatis, simul et humidus et frigidus, -is fit niger albedini.

coadunatim *adv. coacervatim — vereint, insgesamt:* EPIST. pont. Rom. 178 p. 350,31 si fortuite iteractionis difficultate singulis annis eadem pensio minime persolvi potuerit, licentia sit vel postea temporibus aliis, -m (condonandum *var. l.*) ut Romanę ecclesię transmittatur.

post p. 743,72:

***coadvocatus** (quo-), -i *m. socius, collega advocati — Mitanwalt, Anwaltskollege:* CONST. Melf. 1,32 si advocato dicenti -us (qu-os *R*, advocatus P_1, et advocati P_a) eius … aliquid ad memoriam … reducat.

post p. 748,56:

***coagnus,** -i *m. socius agnorum — Gefährte der Schafe:* DUDO hist. 4 p. 301,25 (ed. Lair; vs.) candidulos memet quam primum transfer *(sc. Christus)* in agnos; -us dexter eam velleris Almiflui *(cf.* HEIRIC. Germ. I 6,667 agnus eat dexter, decoretur vellere pulchro; *spectat ad Vulg. Matth. 25,33sqq.)*.

post p. 752,45:

***coalternatus**

adv. ***coalternate.** *loco mutuo et congruenter aequidistante (ab aequatore) — am wechselseitig entsprechenden, im gleichen Abstand (vom Äquator) befindlichen Ort (de re v. p. 752, 48sqq.):* ALBERT. M. nat. loc. 1,10 p. 18,1 -e (coalterne *ed. prior*) … habitare dicuntur, quorum *eqs.*

post p. 752,45:

***coalternus,** -a, um. *alternus, mutuo congruus — sich entsprechend, (wechselseitig) gegenüberliegend:* ALBERT. M. eth. I 183 p. 163,46 si linea recta cadat super duas aequidistantes, facit angulos -os aequales. Eucl. 1 p. 34,40 'si linea recta super duas rectas stans duos angulos -os … fecerit *eqs.*' p. 34,73 si

[Pörnbacher]

anguli -i sunt aequales. _ibid. saepe._ _ellipt. vel usu subst.:_ Albert. M. Eucl. 1 p. 34,46 ita quod angulus 'aef' sit aequalis suo -o, scilicet angulo 'dfe'.

post p. 754,53:
*__coaptito__ (coabt-), -atum, -are. **1** _coaptare, praeparare — bereitlegen, aufstellen:_ Liber tram. 67 in festivitate ... ad vespera -btitentur quina candelabra ante altare. 97 p. 145,10 sacerdos cum ministris ... induant vestimento sacris missarum -to (coapitato _a. corr. v_). 125,1 -entur duae tunicae; ... in capitulo bancalia -ent. **2** _refl. i. q. se aptare, imitari, aemulari — sich anpassen, sich bestreben es gleich zu tun:_ Liber tram. 154 p. 225,2 qui vult se cooperire ..., faciat, sed videat, ne _eqs._; iuvenes atque infantes sicuti de nocte ita _(sc. temporibus meridianis)_ ex toto se -ent.

post p. 758,72:
*__coavello__, -ere. _simul (abs)trahere — mitnehmen, -fortziehen:_ Albert. M. div. nom. 2,34 p. 66,24 '-ens' _(Dion. Ar. [PG 3,641^{B}]_ συνεπισπώμενον; _sc. lumen)_, id est simul deferens secum, quia ex hoc, quod unum luminare recedit, alia nihilominus illuminant.

post p. 759,24:
__1. coaxo__, -are. _? depon._ _contignare, construere — zusammenfügen, -zimmern:_ Aethicus 105 gressum posuimus ... propter aedificium arcae: ˛parietes -ari˛ _(ci. ed.;_ parentes [peragrantes] coavi _codd.; v. comm. ed. p. 311 adn. 978)_ et camaras ac artificia illius, si ultra inundatio aquarum chosmo vim intulisset _eqs._

post p. 765,13:
__coctilis__, -e. _coctus — gebrannt:_ Eupolemius 1,44 quam clara Semiramis urbem -ium cinxisse datur compage petrarum _(v. notam ed.)._

post p. 766,44:
__coculum__, -i _n._ _vas ad coquendum aptum — Kochgeschirr:_ Querela magistri 94 dices constrictum cum tali lege magistrum, ut -is assis vacet et sartagine passis servet et infectas vel mundet odore patellas.

post p. 769,13:
*__coegenus__, -a, -um. _egestatis simul particeps — die Armut teilend, ebenso arm:_ Petr. Dam. epist. 149 p. 553,20 ut ... spicarum culmos ... ad -am socrum ... comportaret _Ruth._

*__coegredior__, -i. _simul ex-, abire — sich zugleich entfernen:_ Albert. M. div. nom. 2,29 p. 62,21 lux movetur ..., quia dicit _philosophus_ lumen -i suo luminari. 2,34 p. 66,21 '-etur' (_Dion. Ar. [PG 3,641^{B}]_ συνεξελεύσεται), non quod secundum se moveatur _(sc. lumen)_, sed per motum luminaris.

post p. 769,25:
*__coelementalis__, -e. _aeque elementarius, fundamentalis — ebenso grundlegend:_ Albert. M. metaph. 3,1,3 p. 110,71 hoc ... formali principio sic accepto dubitatur de ipso per comparationem ipsius ad aliud -e et coessentiale principium. _cf._ *coelementarius.

post p. 774,70:
*__coenobitice__ (ce-) _adv._ _(per analogiam ad_ eremitice _formatum, ut vid.)_ _in vita communi, coenobiorum more — gemeinschaftlich, in klösterlicher Weise:_ Chart. Halb. (MGStud. XVIII. 1997. p. 43,3; a. 1118 [spur.]) secundum regulam sancti Benedicti ce-e conversantes _(sc. conventus)._ _cf._ *coenobialiter, *coenobite.

post p. 786,33:
*__coexul__, -is _m._ _coexulans — Mitverbannter:_ Chart. Mog. A II 311 p. 536,21 (epist. a. 1168) ego _(sc. Thomas archiepiscopus Cantuariensis)_ et -es mei attenuati (_cf. DMLBS s. v._ coexul).

post p. 813,42:
*__cohaereticus__ (cohe-), -a, -um. _aeque haereticus — ebenso haeretisch:_ Petr. Dam. epist. 146 p. 536,29 idem ipsi, qui baptismum fieri sine chrismate docuerunt, adhuc adversus eos, qui ante synodum gratis a symoniacis ordinati sunt, sufflant eosque suis ordinatoribus esse cohe-os (cum hereticos _var. l._) dogmatizant.

post **coharto** p. 813,46:
*__cohebdomadarius__ (coe-), -a, -um. _simul per unam hebdomadam munere fungens — gemeinsam ein Wochenamt versehend:_ Conr. Mur. lib. ordin. 66 sacerdos ebdomadarius cum ministris coe-is missam posteriorem tenetur celebrare (_item_ 179. 188). _subst. masc. i. qui simul per unam hebdomadam munere fungitur — 'Mithebdomadar':_ Conr. Mur. lib. ordin. 181 oblaciones ... illas, que fiunt ad publicam missam, coe-i ... equaliter divident inter se.

post p. 817,44:
*__cohumo__, -are. _simul humare — gemeinsam begraben:_ Gutolf. sermo de Schol. p. 91,7 septimum _(sc. sigillum)_ ... perpenditur in beate sepulture consortio, quo germana fratri non impar pari meruit et eodem tumulo -ari.

post p. 817,52:
*__coimaginatio__, -onis _f._ _simillima imaginatio — Ebenbildlichkeit (usu theol.):_ Hugo Honaug. hom. 3,23,5 -o est imaginariae similitudinis aequa conparatio. 3,24,1 est ... eadem causa substantialis et imaginariae similitudinis in divinis; secundum eandem enim causam Filius Patri consimilatur in genere et coimaginatur in specie; unde Hylarius eandem assignat -is causam quam et naturalis similitudinis.

__coimagino__, -atum, -are. _partic. perf. usu adi.: l. 24._ _ad similitudinem imaginare — ähnlich, als ebenbildlich darstellen (usu theol.):_ Hugo Honaug. hom. 3,23,3 hoc dicit _(sc. Hilarius)_ vere esse Filium: -tam Patris formam Filium in se ostendere veram, i. e. vere Filius sit, oportet, ut Patri conformis sit secundum formam paternae naturae, secundum quam ei -tus est, i. e. imaginis ratione similis. _v. et l. 19._

post p. 847,50:
*__collibertilis__, -e. _in iunctura_ servitium -e _i. q. ad collibertum pertinens, servilis — knechtisch:_ Epist. Hild. 5 servum meum ... ab omni debito -is servitii relaxavi _(sc. dominus; v. notam ed.)._ 10 collibertum meum ... cum universis suis heredibus ab omni servitio -is servitii quietavi _(sc. dominus)._

post p. 857,58:
__2.__ ?*__collimo__ (calimo), -are. _?lima persequi, perpolire — ?zurechtfeilen:_ Fragm. med. falc. 42 tolle ... testum de osso ...; ipsum testum ... calimare fac cum lima.

post p. 857,61:
?*__collineatio__ (conl-), -onis _f._ _?lineatio, lineamentum — ?das Umreißen:_ Albert. M. summ. theol. I 3,15,2,2,1,A p. 65,53 ˛imago est similitudo expressa in con-e˛ (imago et similitudo expressa est in commensuratione _ed. Borgnet p. 90^{a},28, fort. recte_) et figura.

post p. 859,65:
*__collito__ (conl-), -onis _m._ (con- _et_ *lito) _socius ministerialis — Mitdiener, 'Mitlite':_ Chart. Ioh. Halb. 55 p. 63,31 (c. 1241/47) Iohannes ... lito duos mansos ... presentibus con-bus suis ... ecclesie nostre resignavit.

post p. 867,72:
*__collubricus__, -a, -um. (con- _et_ lubricus) _valde lubricus — sehr schlüpfrig:_ Conr. Mur. physiol. 832 serpens a 'serpo' venit, anguis ab 'ango' vel anguis est dictus 'velut angulus', et coluber 'colit umbras' vel '-us est', et 'totus lubricus' idem _(v. notam ed.)._

post p. 903,36:
*__combeatifico__, -atum, -are. _(per analogiam ad_ conglorificare _formatum, ut vid.)_ _simul participem beatitudinis caelestis facere — gemeinsam der himmlischen Seligkeit teilhaftig machen:_ Consuet. Rod. 98,84 quatuor coronati sicut in una ęternitate -ti, ita et unius diei sollempnitate conglorificati.

post p. 905,18:
*__combubulcus__ (conb-), -i _m._ _socius bubulci — 'Mitrinderhirte':_ Petr. Dam. epist. 121 p. 393,19 ut rustici ... nunc ... ante mulierculas et con-os suos non erubescant de scripturarum sanctarum sentenciis disputare.

post p. 936,37:
__commarcesco__, -ere. _debilem fieri, languescere — erschlaffen, ermatten, welken:_ Carm. Bur. 228^{V},9 huius _(numinis, i. Iesu)_ nutu reflorescit, si quandoque -it, manus, pes vel oculus _(item_ 228^{V},41; _cf. e. g. Vulg. Matth. 12,10, 15,31, 9,29)._

post p. 946,17:
*__commendatus__, -us _m._ _commendatio — Hinterlegung:_

[Pörnbacher]

CHART. Aquens. 30 l. 5 (a. 1158) nisi privilegiis imperatorum ... confirmatum -u retineretur *(sc. quicquid actum esse cognoscitur).*

post p. 951,43:

***commensalitas,** -atis *f.* *convivii societas — Mahl-, Tischgemeinschaft:* ALBERT. M. Matth. 26,20 beneficium -is.

post p. 962,22:

***comminiculum,** -i *n.* *adminiculum — Stütze, Hilfe:* EPIST. divort. Loth. 16 p. 233,40 tantis podagrae doloribus affligor *(sc. episcopus)*, ut vix in die surgere valeam et ministrorum -o missarum sollemnia celebrare.

post p. 979,57:

commodator, -oris *m.* *t. t. iur. i. qui aliquid alicui utendum dat, commodat — Verleiher:* CONST. Melf. 1,67 sancimus universos ..., qualiscumque sit is, qui rem ... apud se depositam commodatamque ... ultra terminum ... detinere temptaverit, creditore vel depositore vel -e (comendatore V_2, *a. corr.* V_a, commendacione P_2) illesis ... debere multari.

post p. 997,65:

communicatorius, -a, -um. *t. t. canon. in iunctura* litterae -ae *i. q. commendaticius — Empfehlungs- (de re v. formo p. 409,52):* CAPIT. Bened. add. IV 36 p. 149 'de praesidibus ..., ne sine litteris episcopi sui communicent': ... ut, cum promoti fuerint *praesides*, litteras accipiant ecclesiasticas, id est -as.

post p. 1043,34:

compeccator (conp-), -oris *m.* *qui una peccat — Mitsünder:* PETR. DAM. epist. 15 p. 151,16 de me meisque similibus et -bus loquor *(cf. Hier. epist. 112,5).* serm. 51,2 dum ad pietatis fontem propinquare conspiciunt *publicani et peccatores* publicanum ..., ipsum fontem non addubitant et reliquis -bus publicatum. epist. 146 p. 540,20 si ⸤con-bus nostris⸥ (cum peccatoribus *W8*) communicamus.

post p. 1085,13:

***complifico,** -are. *partic. praes. usu subst. neutr.* *complere — (auf)füllen:* ALLEG. sapient. 27 p. 478^{a},1 sunt duo fumi complectentes duo luminaria, et proiice super mollificans vel -ans tincturarum et spirituum per pondera veritatis. *cf.* *comprehendificare *(add.).*

post p. 1085,38:

comploro, -are. *(simul) plorare — (mit)weinen:* ALBERT. M. eth. I 837 p. 704,63 quod aliquis '-et' (*cf. Arist. [p. 1171^{b},9]* συνθρήνους) sibi *(sc. eo, qui in tristitiis est).* *partic. praes. usu subst.:* ALBERT. M. eth. II 9,3,5 p. 596^{b},4 virtuosus virilis est, et propter hoc non complacet sibi in -antibus, qui lugent eum.

post p. 1105,25:

compotor, -oris *m.* *conviva, combibulus — Trinkgefährte, -geselle:* IDUNG. PRUF. dial. 1,337 in qua *(taberna)* unusquisque cum suo -e (compotatore *var. l.*) et unaquaeque cum sua loquitur compotrice (compotatrice *var. l.; v. notam ed.*).

1. compotrix, -icis *f.* *combibula — Trinkgefährtin, -gesellin: v. l. 50.*

post p. 1105,68:

***comprehendifico,** -are. *partic. praes. usu adi.* *c. gen. obi.: l. 57.* *complecti — aufnehmen:* ALLEG. sapient. 27 p. 478^{a},18 -ans spiritum est gummi. p. 478^{a},29 corpus fixum est de corde Saturni -ans ⸤et comprehendens⸥ *(fort. gloss.)* sapientiae stoliae. *cf.* *complificare *(add.).*

post p. 1109,57:

***comprehensibilitas,** -atis *f.* *status eius qui comprehendi, contineri potest — Fassbarkeit:* ALBERT. M. div. nom. 1,23 p. 12,21 si dicatur ..., quod est *Deus* infinitus, secundum quod aliquid sui est extra accipientem, et ideo non comprehenditur, contra: aut erit infinitus in se aut respectu aliorum; ... si ... dicatur infinitus respectu aliorum, aut illa actu sunt in ipso aut in potentia; si actu, per hoc non removetur -s. *cf.* incomprehensibilitas.

post p. 1123,12:

compsallo (conp-, cons-), -ere. *pendet dat.: l. 72.* *partic. praes. usu subst.: p. 10,4.* *una psallere, cantare — (zusammen, mit)singen (mit):* PETR. DAM. epist. 123 p. 403,31 ut antiquus hostis sibi *(sc. Marino)* sepe conp-ret (cons-ret *var. l.*) simulque cum eo divinae laudis officia celebraret. CONR. MUR. lib. ordin. 6 horam canonicam in choro non convenit publice ... cantari, nisi duo canonici ... cum duobus clericis ... sint presentes, ita ut in utraque parte chori saltem duo -entes valeant inveniri.

post p. 1123,28:

***compubesco,** -ere. *pubescere — überzogen werden, übersät sein (mit): v. vol. II. p. 1937,68.*

***compugnabilis,** -e. *qui expugnari, acquiri potest, ardenter desideratus — umkämpft, zu erkämpfen(d), heiß begehrt:* ALBERT. M. eth. I 818 p. 689,65 quae *(bona fortunae)* vocat '-ia' (*cf. Arist. [p. 1168^{b},19]* περιμάχητά ἐστιν), scilicet 'pecunias et honores et' cetera huiusmodi. *cf.* *circumpugnabilis *(add.).*

post p. 1124,17:

***compulcher,** -chra, -chrum. *condignus, (aeque) honestus — anständig, (in gleicher Weise) ehrsam:* SALUTARIS POETA 83 ⸤victus -r⸥ (gloss. M2: honesta societas; gloss. ed. 1502: honesta vita) et conversacio clara mentem nobilitant moribus atque beant.

post p. 1134,22:

***conaliter** *adv.* (conus) *confunditur c.* tonaliter. *oblique — schräg:* ANON. IV mus. p. 43,7 quando ultimus punctus recte steterit et coniunxerit, si -r (tonaliter *var. l.*), non recte - supponendo: sed lateraliter -, perfectionem eius *(figurae)* denotat *(v. notam ed.).*

post p. 1135,72:

concaleo, -ere. *calidum fieri, esse — warm werden, heiß sein:* THEOD. TREV. phys. 165 -et igne totum.

post p. 1140,34:

***concardinalis,** -is *m.* *collega muneris cardinalis — Mitbruder im Kardinalsamt:* PETR. DAM. epist. 69 p. 309,21 quam *(epistolam)* -bus tuis *(sc. episcopi cardinalis)* olim misi.

post p. 1156,63:

conceptor, -oris *m.* *qui concipit, excogitat — einer der ausdenkt (cf.* divinator *vol. III. p. 881,33):* PS. BEDA arithm. 1 l. 48 (ed. 1972; rec. β) quoties novem -r numeri se habere responderit, toties duo a divinante colligendi sunt.

post p. 1165,48:

***conchoreo,** -are. *partic. praes. usu subst.* *una choreas ducere — gemeinsam (Reigen) tanzen:* ALBERT. M. eth. I 741 p. 630,61 'communicationes', quae 'fiunt propter delectabile', sicut '-antium' (*cf. Arist. [p. 1160^{a},19]* θιασωτῶν), id est simul choros ducentium ..., fiunt in 'connubiis' vel in 'sacrificiis'.

post p. 1177,49:

***concinnatim** *adv.* *concinne, congruenter — passend, genau:* PAULIN. AQUIL. c. Fel. 2,21 l. 12 alias -m in praefato regum volumine ... demonstratur.

post p. 1214,5:

***concrinatio,** -onis *f.* (crinis) *coma — (Haupt-)Haar, Haarpracht:* ALBERT. M. nat. bon. 323 p. 115,91 -o earum *(sc. filiarum Sion)* in 'mitris' culta 'nudabitur' per evulsionem capillorum.

post p. 1216,48:

***concubinius** (-covi-, -cowi-), -a, -um. (concubina) *?concubinalis — ?Buhl-:* VISIO Alber. 8 capit. p. 162 de vase concow-o here, stagno ... et resina pleno, in quo cremabantur episcopi ..., qui scientes sacerdotem periurum, adulterum et excommunicatum iniquitates eius sustinent. 8 p. 174,10 vidi et aliud supplicium graviorum scilicet criminum, quod audivi vocari 'concov-um', quod ad instar cuiusdam vasis immense longitudinis atque vastitatis videbatur esse.

post p. 1226,38:

concupitor, -oris *m.* *qui concupit — einer der begehrt:* CHART. Rhen. 103 p. 153,39 (a. 1094/95) si quis ... aliquid de predicto predio concupiscens usurpaverit, invaserit ... sive emerit, -r, usurpator, invasor ... vereantur excommunicationem.

post p. 1230,15:

***concursivus,** -a, -um. *usu praed. pro adv.* *communiter, gregatim (currens) — gemeinsam, herdenweise (laufend):*

[Pörnbacher]

Conr. Mur. physiol. 424 -a iacet *ovis* et vadit, dumque salitur, qualiscumque videt variaminis atque coloris res, tales fetus sub eisdem concipit horis.

post p. 1257,71:
***condisciplino,** -atum, -are. *(simul) educare — (gemeinsam) erziehen:* Albert. M. eth. II 8,3,7 p. 550^{a},1 vinculum habent similitudinis morum, qui ex eisdem parentibus sunt; similiter, in quantum ⌞'connutriti et -ti *(ci. H. Antony;* contradiscreti *ed., vix recte)*'⌟ (*Arist. [p. 1162^{a},13]* σύντροφοι καὶ παιδευθέντες ὁμοίως) sunt *(sc. fratres)* 'ad unam similitudinem'.

post p. 1266,55:
condomo (cod-), -are. *coercere, reprimere — einschränken, eindämmen:* Chart. Bund. 1262 p. 53,15 (epist. papae a. 1278) ad ... codomandam ... ipsorum *(sc. haereticorum)* proterviam.

post p. 1307,68:
confessivus (-esi-), -a, -um. *struct. c. gen. affirmativus — bestätigend, bejahend:* Ioh. Scot. praedest. 4,4 l. 97 ⟨ex⟩ duabus praedictis haeresibus manare *(sc. tertiam haeresim Gotescalci)* non est dubium, dum earum videatur partim esse negativa, partim -a (-esiva *cod.*).

post p. 1386,72:
***confur,** -uris *m. socius furti — Diebsgefährte (iron.; per compar.):* Conr. Mur. physiol. 274 federe multotiens lupus atque canis sociantur et quasi -es caulas ovium populantur.

post p. 1420,46:
***congrunnio** (-rin-), -ire. *simul grunnire — mitgrunzen:* Conr. Mur. physiol. 508 unius *(sc. porci)* audito grunnitu vim pacientis grex consors -it (-innit [grinnit *a. corr.*] *cod.*) ad instar compatientis.

post p. 1428,57:
*?****conico,** -are. *in loco corrupt. ?conum dicere — ?als Kegel bezeichnen:* Theod. Trev. phys. 324 quod cybica notamus et quod -at usus *(v. notam ed.).*

post p. 1478,31:
conquadro, -atum, -are. *congruenter aedificare, (quadris) erigere — gleichmäßig bauen, (aus Quadern) errichten:* Radbert. psalm. 1,208 -ate fundamentum in cordibus quadratura virtutum, prudentia scilicet, iustitia et fortitudine ad temperantia.
adi. **conquadratus,** -a, -um. *conquadratus p. 1478,32sqq.*

post p. 1488,66:
***consaeptio** (-se-), -onis *f. saeptum, protectio — (schützende) Einfriedung:* Carm. de gener. Christi 1441 quę *(nomina)* si quis per eum *(Ioseph)* neget addidicisse Matheum, rem tamen est vere notam credendus habere, nempe tribus (gloss.: istius, nomina istius geneloyę) septum (gloss.: -septio) mendaciter esset (gloss.: id est contextum) ineptum (gloss.: inutile).

post p. 1613,50:
2. *conspergo, -inis *f. con-, aspersio — das Besprengen, Bestreuen:* Conr. Mur. physiol. 173 carnes tacte cineris -e talis *(sc. bestiae 'leontophonos')* in ... vias iacte sunt huic *(sc. leoni)* cibus exitialis. Carm. de nat. animal. 1875 natos vivificat *pelicanus* -e sanguinis hausti.

post p. 1622,28:
consterilis, -e. *eidem sterilitati obnoxius — ebenso unfruchtbar:* Carm. de gener. Christi 425 dictus Ysaak 'risus' sterili de semine visus (gloss: quia de sterili patre et -i matre natus est illis ridentibus).

post p. 1664,23:
consulus, -a, -um. *consulens — Abhilfe schaffend:* Warn. paracl. 795 pectus culpa cremat, pietas hanc -a *(BD^{1},* -o *perperam ed.)* demat.

post p. 1786,48:
***contriplicatus,** -a, -um. *trigeminus, triplex — verdreifacht, in dreifacher Ordnung stehend:* Conr. Mur. physiol. 310 dentibus inter se seriatim -is (conduplicatis *a. corr.*; *cf. Sol. 53,37* triplici dentium ordine coeunte vicibus alternis).

post p. 1865,44:
***coperennis,** -e. *coaeternus — in gleicher Weise ewig:* Theod. Trev. phys. 1249 terre globus ut extet perpes orbis et instet ratione -i.

post p. 1920,71:
***corregnatrix** (conr-), -icis *f. imperii socia, corregnans — Mitregentin:* Inscr. Germ. XXXI 28 B (vs.) con-em sibi *(sc. Friderico I. imperatori)* iunge *(sc. virgo Maria)* suam Beatricem.

post p. 1994,4:
***credibilitas,** -atis *f. fides — Beweis(mittel):* Albert. M. pol. 2,1^{o} p. 97^{b},40 'secundum similitudines' generatorum ... ad generantes, et hoc est, 'quae fiunt pueris ad generantes', cum tamen hoc sit fallax signum, 'necessarium accipere de invicem -es' (*Arist. [p. 1262^{a},18]* τὰς πίστεις), ut ... filius illius sit, cui est similis, cum tamen hoc frequenter fallat.

post p. 2054,19:
***crymodes** (crimodos, euiliados) *adi.* (κρυμώδης; *cf. B. Castelli, Lexicon medicum. 1713. p. 231^{b}*) *frigidus, algidus, glacialis — (eis)kalt:* Constant. Afric. theor. 8,6 p. 37b^{v} est *(sc. febris)*, in qua sentitur nimia frigiditas in interioribus corporis, quae ex phlegmate frigidissimo contingit et vocatur 'euiliados' (cri-os *ed. Basil.; cf. Steph. Antioch. theor. 8,6* acromidos, scilicet pruinosa).

post p. 2076,15:
***culpabilitas,** -atis *f. inclinatio ad peccatum, improbitas — Schuldhaftigkeit:* Albert. M. Matth. 6,14 p. 222,31 'si enim dimiseritis hominibus peccata eorum'; ... in primo horum duo sunt paragraphi, in quorum primo tangit quattuor; ... quartum est -s eorum, quibus remittendum est, cum dicit: 'eorum', quasi dicat: quantumcumque sint culpabiles, quia eorum sunt peccata, quae nullo merito vos fieri procurastis. *Pörnbacher*

[Pörnbacher]